

Příloha 2

Scénář přípravy strategie ČR pro oblast VaVaI

Obsah

Definice použitých pojmů a zkratk

1. Úvod
2. Východiska pro zpracování Scénáře
3. Shrnutí analýzy základních národních VaVal strategických dokumentů
4. Účel a cíl zpracování Strategie VaVal
5. Návrh struktury Strategie VaVal
6. Návrh systému přípravy Strategie VaVal
7. Přílohy
8. Příloha 1 – Analýza základních strategických dokumentů pro oblast VaVal
9. Příloha 2 – Klíčové aktivity vlád ČR v oblasti výzkumu, vývoje a inovací

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Definice použitých pojmů a zkratk

Pojem / zkratka	Definice
EU	Evropská unie
KA1	Klíčová aktivita 1 projektu - Zmapování a posouzení významu výzkumu, vývoje a inovací ve strategických dokumentech veřejné správy
Metodika	Metodika přípravy veřejných strategií
Národní RIS3 strategie	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky
NPOV	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
NP VaVal	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací
Projekt	Zefektivnění činnosti TA ČR v oblasti podpory VaVal a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal, reg. č. CZ.1.04/4.1.00/D4.00003 (projekt realizovaný TA ČR)
TA ČR	Technologická agentura České republiky
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
Zpracovatel	Tým pro realizaci KA1
Strategie VaVal	Strategie ČR pro oblast VaVal
Scénář	Scénář přípravy strategie ČR pro oblast VaVal
VaV	Výzkum a vývoj
Zákon č. 130/2002 Sb.	Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, v platném znění

1. Úvod

Scénář přípravy strategie ČR pro oblast VaVal (dále také Scénář) vznikl **v rámci projektu Zefektivnění činnosti TA ČR v oblasti podpory VaVal a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal, reg. č. CZ.1.04/4.1.00/D4.00003** (dále jen projekt), konkrétně v rámci klíčové aktivity 1 *Zmapování a posouzení významu výzkumu, vývoje a inovací ve strategických dokumentech veřejné správy* (dále jen KA1).

Realizátorem projektu je **Technologická agentura České republiky** (dále jen TA ČR). Projekt je spolufinancován ze strukturálních fondů Evropské unie, Evropského sociálního fondu, prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR. Podrobnější informace k projektu jsou uvedeny na stránkách www.tacr.cz.

Hlavním cílem projektu je zefektivnění poskytování podpory výzkumu, vývoje a inovací (dále jen VaVal) ze strany TA ČR a dalších organizací veřejné správy, posílení odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal, posílení chápání významu aplikovaného VaVal a jeho výsledků pro další rozvoj ČR a do budoucna i sjednocení způsobů a podmínek poskytování podpory VaVal.

Hlavním cílem KA1 je přispět ke zkvalitnění tvorby a implementace politik a významně posílit systém strategického plánování ve veřejné správě, jehož podstatnou a nedílnou součástí je VaVal, a podpořit tak TA ČR v plnění její zákonné role v systému VaVal.

V souvislosti s realizací KA1 byly zpracovány tzv. strategické mapy pro oblast VaVal. Snahou zpracovatele přitom bylo získat přehled o opatřeních a aktivitách v oblasti VaVal ve všech relevantních strategických dokumentech **ministerstev**, Úřadu vlády a krajů, vyhodnotit postavení strategie v rámci daného ministerstva, Úřadu vlády nebo kraje a zmapovat postavení a vzájemné vazby strategických dokumentů týkajících se VaVal.

Za tímto účelem byly zpracovány v **prvním kroku strategické mapy jednotlivých ministerstev, Úřadu vlády a krajů**¹ a dále byly provedeny hlubší analýzy VaVal v jednotlivých strategických dokumentech. Na základě těchto dílčích strategických map a analýz VaVal ve strategiích vznikla zejména **souhrnná strategická mapa VaVal**.

Strategické mapy a zejména souhrnná strategická mapa VaVal pak byly **podkladem pro zpracování tohoto Scénáře přípravy strategie pro oblast VaVal**.

¹ **Soustava dokumentů (strategických map a analýz VaVal)** vznikla zejména **pro potřeby TA ČR** jako podklad pro přípravu programů. Dále jsou tyto dokumenty určeny **pro potřebu jednotlivých ministerstev, Úřadu vlády a krajů** (a případně i dalších subjektů veřejné správy). Předpokladem zpracovatele je, že strategické mapy (jednotlivých ministerstev,

2. Východiska pro zpracování Scénáře

TA ČR je především **poskytovatelem účelové podpory pro aplikovaný výzkum, vývoj a inovace, připravuje a realizuje programy, výzvy a veřejné zakázky ve VaVal** dle §36a, odst. 3, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, v platném znění (dále jen zákon č. 130/2002 Sb.). Současně je poskytovatelem namísto původních 9 ústředních orgánů státní správy v oblasti jejich věcné působnosti (Ministerstva životního prostředí, Ministerstva dopravy, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zahraničních věcí, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, Českého báňského úřadu, Ministerstva vnitra mimo bezpečnostní výzkum, Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního a v programu BETA také místo Ministerstva průmyslu a obchodu).

Při přípravě programů a výzev je TA ČR vázána postupovat, podobně jako ostatní poskytovatelé, podle vládou schválených Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen NPOV). Zároveň je ve veřejných diskusích opakovaně **požadováno větší zaměření podpory VaVal na plnění strategických záměrů vlády**, obsažených v jejich strategických dokumentech.

K tomuto je bezpodmínečně nutná **znalost příslušných strategických a koncepčních dokumentů a znalost jejich provázanosti**, a to na úroveň jednotlivých konkrétních cílů, včetně jejich prioritizace ze strany příslušného resortu (Opatření 2 Aktualizované Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do 2020 schválené usnesením vlády č. 294 ze dne 24. dubna 2014 ukládá všem poskytovatelům zohlednit NPOV ve všech programech a současně Implementaci NPOV, schválenou usnesením vlády č. 569 ze dne 31. července 2013 je stanovena povinnost zajištění dílčího cíle či cílů ve veřejných soutěžích).

O provázání NPOV se strategickými dokumenty resortů TA ČR poprvé usilovala při přípravě programu EPSILON, následně při úpravách programu OMEGA. Zkušenosti ukazují, že kromě přehledu resortních strategií, které shromáždilo Ministerstvo pro místní rozvoj a zveřejnilo na samostatném webu (<http://database-strategie.cz/>), žádný ze spolupracujících resortů nemá zpracován přehled svých koncepcí a strategií hierarchicky tak, aby bylo možné stanovit hlavní cíle strategií, jenž mají být plněny mj. prostřednictvím VaVal.

První praktické zkušenosti se stanovením nejvýznamnějších priorit podpory získala TA ČR při přípravě první výzvy v programu EPSILON, ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, Českým báňským úřadem, Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem dopravy. Obdobný postup před každou výzvou je časově i kapacitně velmi náročný, je však nezbytný pro ex-ante posouzení zamýšlené poskytnutí podpory (viz nová evropská pravidla veřejné podpory). Zároveň by měl být uchopen metodicky stejně.

K tomuto cíli slouží KA1, která je zaměřena na **vytvoření detailního přehledu koncepcí a strategií v kontextu podpory aplikovaného výzkumu**.

Tzv. strategické mapy resortů, provázané až na existující programy TA ČR, umožňují zjistit, zda některé významné priority resortů nepostrádají podporu ze strany VaVal (typickým příkladem nepokryté priority je důchodová reforma). Výstupy umožní efektivnější činnost TA ČR, zejména tím, že jednotlivé výzvy v programech budou zaměřeny na ty oblasti, které je třeba řešit prioritně. Ve stávajících programech TA ČR se toto týká zejména programu BETA, ale také "bottom up" postavených programů EPSILON a OMEGA.

V roce 2014 pracovala TA ČR na úpravě programu společenskovedního výzkumu OMEGA. V rámci šesti kulatých stolů s odborníky z různých oblastí společenských a humanitních věd se ukázala potřeba reagovat rovněž na poptávku regionů a obcí/municípali po aplikovaném výzkumu pro jejich potřeby. I když působnost regionů ze zákona č. 130/2002 Sb., v novelizaci z roku 2009, téměř vymizela, ony samy aplikovaný výzkum podporují a žádají jako podporu realizace regionálních strategií. **Součástí KA1 je proto také zmapování strategických dokumentů regionů.**

Na základě výše definované potřeby / identifikovaného problému zpracovatel přistoupil k **analýze základních národních strategických dokumentů pro oblast VaVal** (viz kapitola 3, která je stručným shrnutím detailní analýzy uvedené v příloze 1), aby na základě těchto analýz navrhl možné **varianty uspořádání klíčových strategických dokumentů pro oblast VaVal** (viz kapitola 4 - Účel a cíl zpracování Strategie). V kapitolách 5 a 6 je následně navržena možná **struktura a systém přípravy Strategie** (strategií) pro oblast VaVal.

3. Shrnutí analýzy základních národních strategických dokumentů VaVal

Pro pochopení historických souvislostí a vývoje základních strategických dokumentů pro oblast VaVal bylo nutné zmapovat jednotlivá období a související klíčové strategické dokumenty VaVal. Proto byla provedena analýza národních strategických dokumentů týkajících se VaVal zpracovaných a projednaných vládou v letech 1991 – 2015, tj. během 25 let.

Za toto období bylo **identifikováno celkem 26 významných dokumentů**, z nichž 2 dokumenty představovaly zásadní milníky v analyzovaném období, a to první Národní politika výzkumu a vývoje z roku 2000 a Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR z roku 2008. Proto bylo možné (a nutné) rozdělit celkem dlouhé časové období 25 let do třech částí: (i) 1991 – 1999, (ii) 2000 – 2007 a (iii) 2008 – 2015, shodou okolností téměř stejně dlouhých. Přitom do období 1991 – 1999 spadá 5 strategických dokumentů, do období 2000 – 2007 to je 11 strategických dokumentů a do období 2008 – 2015 spadá 10 strategických dokumentů. Provedená analýza byla zaměřena zejména na časovou a obsahovou návaznost těchto dokumentů s důrazem na priority, cíle, systém řízení a provázanost s dalšími oblastmi mimo VaVal.

Dále je v textu uvedeno pouze shrnutí klíčových událostí a dokumentů, detailní analýza vývoje strategických dokumentů pro oblast VaVal je uvedena v příloze 1.

Období 1991 - 1999

V období 1991 – 1999 bylo vládou projednáno a schváleno 5 zásadních strategických dokumentů v oblasti výzkumu a vývoje. Prvními dokumenty byly **Zásady politiky vlády České republiky v oblasti vědy, výzkumu, rozvoje techniky a technologií** a **Programy výzkumu, rozvoje techniky a technologií** schválené v roce 1991 vládou Petra Pitharta.

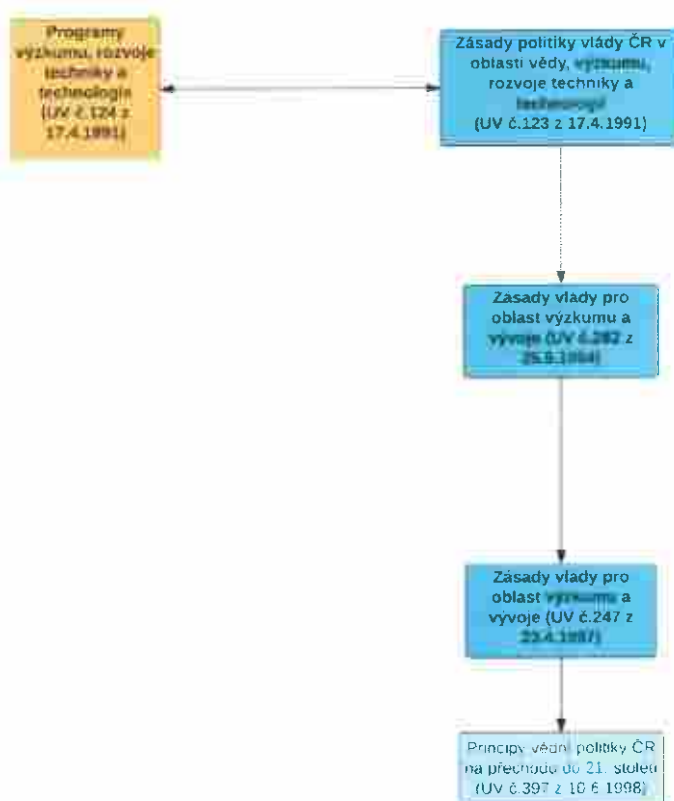
V roce 1994 vláda Václava Klause schválila dvoustránkové **Zásady vlády pro oblast výzkumu a vývoje** a v roce 1997 schválila nové rozšířené šestistránkové **Zásady vlády pro oblast výzkumu a vývoje s výrazným akcentem na přípravu vstupu České republiky do Evropské unie** s tím, že uložila v rámci svého usnesení zajistit dodržování plnění těchto zásad.

V roce 1998 schválila vláda Josefa Tošovského pětistránkové **Principy vědní politiky ČR na přechodu do 21. století**. Jedním z hlavních cílů státní podpory bylo zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky ČR. Zároveň bylo konstatováno, že politika výzkumu a vývoje musí být koordinována s dalšími oblastmi veřejného zájmu, především s politikou hospodářskou, proexportní, sociální, vzdělanostní, zdravotní, bezpečnostní (obrnou), politikou životního prostředí, dopravní, kulturní a zahraniční. V rámci usnesení vlády byl uložen úkol zapracovat tyto principy do návrhu národní politiky výzkumu a vývoje.

Následně ve stejném roce 1998 vzala vláda Miloše Zemana na vědomí **přípravu národní politiky výzkumu a vývoje České republiky** a uložila zpracovat pro návrh národní politiky analýzu dosavadního vývoje a stavu výzkumu a vývoje, předložit podklady o úloze výzkumu a vývoje v koncepčních dokumentech zpracovávaných pro oblasti působností ústředních orgánů státní správy a o vazbě na národní politiku a připravit na základě Principů vědní politiky ČR na přechodu do 21. století návrh národní politiky.

Všechny výše uvedené strategické dokumenty charakteru zásad a principů na sebe navazují v jedné linii, vedle toho potom stojí programy. Žádný z těchto dokumentů nebyl rozpracován do úrovně konkrétních opatření s uvedením gestorů a termínů plnění.

Schéma základních strategických dokumentů pro oblast VaVaI v období 1991 – 1999²

² Barvy uvedené ve schématu od sebe pouze graficky odlišují jednotlivé linie strategických dokumentů.

Shrnutí za období 2000 – 2007

V období 2000 – 2007 vznikly 3 souběžné linie základních národních strategických dokumentů v oblasti VaVaI, a to linie národních politik výzkumu a vývoje (2 dokumenty), linie národní inovační strategie/politiky (2 dokumenty) a linie národních programů a dlouhodobých základních směrů výzkumu (5 dokumentů).

Základním stěžejním dokumentem vycházejícím a navazujícím na dokumenty z roku 1998 byla **Národní politika výzkumu a vývoje České republiky** z roku 2000. Vzhledem k tomu, že v té době nebyly zpracovány celospolečenské strategické výhledy, nebyla tato národní politika formulována dostatečně konkrétně pro standardní dobu 4 až 6 let, ale stanovila konkrétní úkoly pro nejbližší 2 roky. Pro další období měla být obecným rámcem, který bude nutné nejpozději v roce 2001 aktualizovat, posunout časový horizont a stanovit návaznost jednotlivých realizačních opatření. K tomuto však došlo až v roce 2004, kdy byla **schválena Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 – 2008**. Tato národní politika byla svým rozsahem a obsahem obdobou předchozí národní politiky z roku 2000.

Vzhledem ke skutečnosti, že ani jedna z národních politik výzkumu a vývoje ČR se dostatečným způsobem nezabývala problematikou inovací a jejich zásadním vlivem na konkurenceschopnost, byla zpracována v roce 2004 **Národní inovační strategie** a v souvislosti s přípravou **Strategie hospodářského růstu** byla v roce 2005 přijata **Národní inovační politika ČR na léta 2005 až 2010**. Oproti národním politikám výzkumu a vývoje byla Národní inovační politika rozsáhlejší a konkrétnější, včetně stanovení gestorů, termínů, ukazatelů realizace a způsobu hodnocení přijatých opatření. Navíc se zabývala souběžně řadou priorit, cílů a strategických nástrojů uvedených v národních politikách výzkumu a vývoje, které ze svého hlediska více konkretizovala a rozpracovala.

Na základě první Národní politiky výzkumu a vývoje z roku 2000 byl vytvořen v roce 2002 **Národní program orientovaného výzkumu a vývoje** a v roce 2003 navazující **Národní program výzkumu I** a v roce 2005 následně **Národní program výzkumu II**, který už zároveň reflektoval existenci nové Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 – 2008 z roku 2004. V roce 2005 byly přijaty **Dlouhodobé základní směry výzkumu**, které znamenaly kvalitativní změnu v přístupu k problematice výzkumu, vývoje a na ně navazujících inovací. Dlouhodobé základní směry výzkumu však obsahovaly celou řadu základních systémových opatření, z nichž řada souvisela s obdobnými opatřeními uvedenými v Národní politice výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 – 2008.

V roce 2005 tedy nastala situace, kdy vedle sebe existovaly 3 zásadní dokumenty, a to Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 – 2008 z roku 2004, Dlouhodobé základní směry výzkumu z roku 2005 a Národní inovační politika ČR na léta 2005 až 2010 rovněž z roku 2005 se vzájemnými návaznostmi, ale také s různou mírou rozpracovanosti. Vedle toho ještě probíhala realizace Národního programu výzkumu I z roku 2003 a Národního programu výzkumu II z roku 2005 a připravoval se Národní program III, který nakonec nebyl realizován.

Tato situace si vynutila zpracování souboru dokumentů, které vláda přijala v roce 2006 pod názvem **Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty České republiky a Evropské unie.**

V roce 2006 byla schválena **Aktualizace Dlouhodobých základních směrů výzkumu**, která zohledňovala zkušenosti z let 2005 a 2006 a stala se podmínkou pro možnost čerpání prostředků z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace 2007 – 2013.

Klíčovým dokumentem pro vývoj v dalším období 2008 – 2015 byla **Rekapitulace plnění opatření přijatých na základě předcházejících analýz z výzkumu a vývoje** z roku 2007. Zásadní změny měly být řešeny připravovanou reformou systému výzkumu a vývoje (dále jen VaV), navazujícím návrhem změn zákona č. 130/2002 Sb. a návrhy nové Národní politiky VaV ČR a nové Národní inovační politiky, které budou vycházet z připravované reformy VaV a budou vzájemně věcně i časově sladěné. Reforma systému VaV, včetně návrhu změn zákona č. 130/2002 Sb., byla připravována Radou pro výzkum, vývoj a inovace tak, aby v České republice vzniklo inovační prostředí realizací sedmi hlavních cílů:

- Výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol VaV v České republice, zjednodušit administrativu.
- Zjednodušit podporu VaV – instituce podporovat podle výsledků, týmy projektově.
- Podpořit excelenci ve výzkumu, její zvýhodnění a její vazbu na využití výsledků pro inovace.
- Podmínit programovou podporu VaV spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaV, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů.
- Změnit strnulost organizační struktury veřejného výzkumu.
- Zajistit personální zdroje pro výzkum.
- Intenzivně zapojit Českou republiku do VaV v Evropské unii a další mezinárodní spolupráce.

K tomu je nutno konstatovat, že tyto cíle přetrvávaly v zásadě v průběhu celého období 2000 – 2007.

The diagram illustrates the development of the National Research and Development Policy of the Czech Republic from 2000 to 2015. It shows the flow of policy development through various legislative acts and strategic documents.

Key Documents and Acts:

- Národní politika výzkumu a vývoje (UV č.11 z 8.3.2000)** (National Policy of Research and Development, Act No. 11/2000 Sb.)
- Národní program rozvoje výzkumu a vývoje (UV č.317 z 22.2.2002)** (National Program for the Development of Research and Development, Act No. 317/2002 Sb.)
- Národní program výzkumu (UV č.417 z 28.4.2003)** (National Research Program, Act No. 417/2003 Sb.)
- Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004-2008 (us. č. 7 z 28.04)** (National Policy of Research and Development of the Czech Republic for the Years 2004-2008, Decree No. 7/2004 Coll.)
- Národní inovační strategie (UV č.272 z 24.3.2004)** (National Innovation Strategy, Act No. 272/2004 Sb.)
- Národní program výzkumu II (UV č.272 z 9.3.2005)** (National Research Program II, Act No. 272/2005 Sb.)
- Dlouhodobé základní směry výzkumu (UV č.661 z 1.6.2005)** (Long-term Basic Research Directions, Act No. 661/2005 Sb.)
- Národní inovační politika ČR na léta 2005 až 2010 (UV č.851 z 1.7.2005)** (National Innovation Policy of the Czech Republic for the Years 2005-2010, Act No. 851/2005 Sb.)
- Národní program reforem (2005-2008) (UV č.1200 z 14.9.2005)** (National Program of Reforms (2005-2008), Act No. 1200/2005 Sb.)
- Strategická hospodářského růstu ČR (UV č.1500 z 16.11.2005)** (Strategic Economic Growth of the Czech Republic, Act No. 1500/2005 Sb.)
- Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou (UV č.178 z 27.2.2006)** (Harmonization of the National Policy of Research and Development of the Czech Republic for the Years 2004-2008 with the National Innovation Policy, Act No. 178/2006 Sb.)
- Realizace prioritních opatření přijatých na základě přírodních analýz z výzkumu a vývoje (UV č.1213 z 29.10.2006)** (Implementation of Priority Measures Adopted on the Basis of Natural Analyses from Research and Development, Act No. 1213/2006 Sb.)
- Realizace dlouhodobých základních směrů výzkumu (UV č.1192 z 18.10.2006)** (Implementation of Long-term Basic Research Directions, Act No. 1192/2006 Sb.)

Flow of Development:

- The **Národní politika výzkumu a vývoje (UV č.11 z 8.3.2000)** leads to the **Národní program rozvoje výzkumu a vývoje (UV č.317 z 22.2.2002)** and the **Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004-2008 (us. č. 7 z 28.04)**.
- The **Národní program rozvoje výzkumu a vývoje (UV č.317 z 22.2.2002)** leads to the **Národní program výzkumu (UV č.417 z 28.4.2003)**.
- The **Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004-2008 (us. č. 7 z 28.04)** leads to the **Národní program výzkumu II (UV č.272 z 9.3.2005)** and the **Národní inovační politika ČR na léta 2005 až 2010 (UV č.851 z 1.7.2005)**.
- The **Národní inovační strategie (UV č.272 z 24.3.2004)** leads to the **Národní inovační politika ČR na léta 2005 až 2010 (UV č.851 z 1.7.2005)**.
- The **Národní program výzkumu II (UV č.272 z 9.3.2005)** leads to the **Dlouhodobé základní směry výzkumu (UV č.661 z 1.6.2005)** and the **Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou (UV č.178 z 27.2.2006)**.
- The **Dlouhodobé základní směry výzkumu (UV č.661 z 1.6.2005)** leads to the **Realizace dlouhodobých základních směrů výzkumu (UV č.1192 z 18.10.2006)** and the **Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou (UV č.178 z 27.2.2006)**.
- The **Národní inovační politika ČR na léta 2005 až 2010 (UV č.851 z 1.7.2005)** leads to the **Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou (UV č.178 z 27.2.2006)** and the **Strategická hospodářského růstu ČR (UV č.1500 z 16.11.2005)**.
- The **Národní program reforem (2005-2008) (UV č.1200 z 14.9.2005)** leads to the **Strategická hospodářského růstu ČR (UV č.1500 z 16.11.2005)**.
- The **Strategická hospodářského růstu ČR (UV č.1500 z 16.11.2005)** leads to the **Realizace prioritních opatření přijatých na základě přírodních analýz z výzkumu a vývoje (UV č.1213 z 29.10.2006)**.
- The **Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou (UV č.178 z 27.2.2006)** leads to the **Realizace prioritních opatření přijatých na základě přírodních analýz z výzkumu a vývoje (UV č.1213 z 29.10.2006)**.
- The **Realizace prioritních opatření přijatých na základě přírodních analýz z výzkumu a vývoje (UV č.1213 z 29.10.2006)** leads to the **Realizace dlouhodobých základních směrů výzkumu (UV č.1192 z 18.10.2006)**.

³ Barvy uvedené ve schématu od sebe pouze graficky odlišují jednotlivé linie strategických dokumentů.

Evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Shrnutí za období 2008 - 2015

V období 2008 – 2015 **pokračovaly 3 souběžné linie základních národních strategických dokumentů** v oblasti VaVaI, a to **linie národních politik VaV** včetně reformy systému VaVaI (4 dokumenty), **linie národní inovační strategie** (1 dokument) a **linie národních dlouhodobých priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací** (3 dokumenty). Navíc přibyla Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (dále jen Národní RIS 3 strategie) a její Implementační plán.

Základním stěžejním dokumentem tohoto období je **Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice** z roku 2008. Její vznik a cíle byly předurčeny v dokumentu Rekapitulace plnění opatření přijatých na základě předcházejících analýz z VaV z roku 2007. Reforma shrnuje a odůvodňuje potřebné změny v systému podpory VaVaI, které vyplynuly z celého přechodného období. Reforma byla realizována řadou legislativních, finančních, organizačních, koncepčních a jiných materiálů předkládaných různými členy vlády s jiným způsobem jejich projednání. To se již z části projevovalo v přijatém usnesení vlády, v rámci kterého bylo uloženo celkem 18 úkolů.

Následující v pořadí v zásadě třetí **Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015** přijatá v roce 2009 konkretizovala principy Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Oproti předcházejícím národním politikám, které se zabývaly VaV, byla rozšířena o oblast inovací a priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011 s tím, že Rada pro výzkum, vývoj a inovace předloží vládě v roce 2011 nový soubor priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací.

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 tedy nahradila dosavadní Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004–2008 aktualizovanou dokumentem Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou ČR na léta 2005 až 2010 a dalšími relevantními dokumenty ČR a Evropské unie, Národní inovační politikou ČR na léta 2005 až 2010 a Aktualizaci Dlouhodobých základních směrů výzkumu. Samostatná část Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 je věnována hlavním principům této politiky po roce 2015. Oproti předcházejícím národním politikám uvádí tato nová národní politika u svých aktivit termíny a odpovědnosti.

Přestože Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 nahradila Národní inovační politiku ČR na léta 2005 až 2010, vznikla v roce 2011 na základě usnesení vlády k analýze konkurenceschopnosti ČR nová **Národní inovační strategie ČR** navazující na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období let 2012 – 2020 a strategický dokument EU s názvem Unie inovací. V příslušném usnesení vlády bylo uloženo aktualizovat Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 v souladu s Národní inovační strategií ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V roce 2011 byly zpracovány a schváleny **Principy pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**. Bylo zde uvedeno, že priority musí vycházet ze současných a očekávaných problémů a příležitostí české společnosti. Priority budou stanoveny ve formě dlouhodobých cílů, jichž má být prostřednictvím aktivit VaVal dosaženo ve vazbě na potřeby udržitelného rozvoje České republiky. **Prioritami tedy nebudou, tak jako doposud, konkrétní výzkumné obory. Kromě důsledného zaměření se na potřeby České republiky vytváří tento přístup významné předpoklady pro zajištění multidisciplinarity VaVal.** Současně s prioritami budou navržena i nezbytná systémová opatření, která napomohou efektivnímu využití veřejných prostředků ve vazbě na identifikované priority. **Součástí Principů pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací je metodický postup přípravy národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.**

Na základě uvedených principů pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byly vypracovány a v roce 2012 přijaty **Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (NPOV)** jako určitý konkrétní předmět státního a veřejného zájmu, který je kombinací dlouhodobého cíle a multioborového zaměření a pro jehož dosažení má Česká republika dostatečné materiální a personální podmínky. NPOV jsou navrženy do roku 2030, staly se součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací (dále jen NP VaVal) a budou následně využívány při přípravě programů VaVal pro poskytování účelové podpory a měly být promítnuty částečně i do poskytování institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací. Měly být identifikovány i určité vazby mezi prioritními oblastmi, které je nezbytné zohlednit především při tvorbě programů VaVal směřujících k dosažení prioritních cílů tak, aby podpora pokrývala související cíle komplexně.

NPOV navazují i na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti, Národní inovační strategii a respektují prioritní oblasti z nově vznikajícího rámcového programu na evropské úrovni Horizont 2020. V souvislosti s NPOV se navrhuje také řada systémových opatření, jejichž realizace je významným předpokladem naplnění stanovených prioritních cílů. NPOV obsahují 6 prioritních oblastí, 24 oblastí, 78 podoblastí a 171 cílů. V usnesení vlády k tomuto dokumentu bylo uloženo zpracovat podrobný návrh implementace NPOV vč. způsobu kontroly a vyhodnocování její realizace a zohlednit NPOV při aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 – 2015.

Implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací obsahuje obecné zásady koordinace při implementaci NPOV, zásady implementace NPOV v programech VaVal, hodnocení celospolečenského přínosu při naplňování NPOV a možnosti financování priorit VaVal doplněné o přehled konkrétních programů VaVal do roku 2016. Přitom deklarovaným smyslem dokumentu je vytvořit tematický a časový plán pro vyhlašování programů VaVal do roku 2030 v rámci účelové podpory ve vazbě na NPOV a Aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 s jasným vymezením odpovědností jednotlivých poskytovatelů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V usnesení vlády byl uložen úkol předkládat vládě v pětiletých intervalech zhodnocení aktuálnosti a relevance NPOV vzhledem k aktuálním potřebám rozvoje společnosti.

V roce 2012 byla zpracována a projednána **Průběžná zpráva o plnění Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015**. Tato zpráva konstatovala, že z celkového počtu 35 aktivit NP VaVaI lze kladně hodnotit plnění nebo průběh plnění přibližně u poloviny. Přesto hlavním závěrem, vyplývajícím z dosavadní realizace NP VaVaI je, že přes řadu dílčích zlepšení a investiční i neinvestiční podporu VaVaI v řádu desítek miliard korun ročně není posun v kvalitě VaVaI a realizaci výsledků v praxi dostatečný.

Kromě jiného se jako obtížné jeví zavedení strategického řízení VaVaI založeného na důsledném a systematickém vyhodnocování dopadů NP VaVaI a systematická analytická činnost. Aktivita Posílit roli koordinačního orgánu při přípravě a naplňování politik a koncepcí zaměřených na oblast VaVaI a Posílit tvorbu a využívání analýz a podkladových studií pro přípravu koncepčních dokumentů i v navazujících politikách nebyly plněny. V usnesení vlády byl uložen úkol předložit návrh aktualizované Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020.

V návaznosti na Národní inovační strategii ČR, NPOV a na Průběžnou zprávu o plnění NP VaVaI ČR na léta 2009 až 2015 byla zpracována a schválena v roce 2013 **Aktualizace NP VaVaI ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020**.

Národní inovační strategie si klade za úkol posílit význam inovací a využívat špičkových technologií jako zdrojů pro dlouhodobý hospodářský růst. Z tohoto úkolu vyplynula i potřeba vzájemně provázat NP VaVaI a Národní inovační strategii a koordinovat je s doporučeními evropských strategických dokumentů Strategie Evropa 2020 a Unie inovací. Závěrům těchto dokumentů odpovídaly nově přijaté či aktualizované národní strategické dokumenty např. Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, Národní program reformů ČR. Všechny tyto dokumenty tvoří s doporučeními Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR z roku 2011 výchozí koncepční rámec aktualizované NP VaVaI.

Hlavním cílem aktualizované NP VaVaI je vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků a jejich využívání v inovacích. Aktualizovaná NP VaVaI zastřešuje odpovídající strategicko-koncepční dokumenty v ČR. Cíle stávající NP VaVaI byly v aktualizované verzi přepracovány tak, aby odpovídaly aktuálním strategickým dokumentům. Implementační část zahrnuje konkrétní opatření k realizaci cílů strategické části, které rovněž obsahují ukazatele, termíny a indikátory plnění.

Počet těchto opatření (celkem 21) je sice nižší než počet aktivit v původní NP VaVaI (35), ale jsou zde uvedena opatření, která obsahují např. 32 aktivit bez konkrétních termínů a odpovědností. Rovněž vazby opatření aktualizované NP VaVaI na aktivity původní NP VaVaI jsou složité a obtížně identifikovatelné.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDUCNOST
www.esfcr.cz

I když se má jednat o NP VaVal s výhledem do roku 2020 jsou v implementační části uvedena opatření a aktivity, které lze realizovat v zásadě do roku 2015. V usnesení vlády bylo uloženo předložit další aktualizovanou NP VaVal do konce roku 2015.

Posledním dokumentem majícím významnou vazbu na oblast VaVal schváleným vládou v roce 2014 je **Národní RIS 3 strategie**. Národní RIS3 strategie jako strategický dokument je předběžnou podmínkou pro uskutečňování intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů v oblasti podpory VaVal (OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Praha – pól růstu ČR).

Cílem Národní RIS3 strategie je efektivní zacílení finančních prostředků – evropských, národních a soukromých – na aktivity vedoucí k posílení inovační kapacity, a to do prioritně vytyčených perspektivních oblastí s cílem plně využít znalostní potenciál na národní i krajské úrovni a podpořit tak snižování nezaměstnanosti a posilování konkurenceschopnosti ekonomiky. Národní RIS3 strategie byla zpracována v návaznosti na stávající strategické dokumenty ČR, a to především Národní inovační strategii ČR, Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 až 2020, Aktualizace NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020, NPOV, Národní program reforem ČR 2014 a další.

Národní RIS3 strategie formuluje mimo jiné intervence a návrhy, jejichž účelem je zlepšit aplikační využití VaV, zejména veřejného. Nejedná se o strategický dokument, jehož účelem by bylo ovlivňovat celou politiku VaV v ČR. K tomu jsou určeny jiné strategické a koncepční dokumenty, zejména Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009 – 2015 a její aktualizace. Regionální dimenze Národní RIS3 strategie je zajišťována prostřednictvím 14 krajských příloh, které zpřesňují národní priority v návaznosti na specifika výzkumného a inovačního potenciálu daného kraje.

Návrhová část uvádí pět klíčových oblastí (Podnikání a inovace, VaV, Lidské zdroje, Informační a komunikační technologie – digitální agenda, Sociální inovace), v nichž ČR musí dosáhnout významných změn, aby se posílila znalostní náročnost ekonomiky a aby se usnadnilo rozvíjení vybraných domén specializace a jejich postupné profilování. Tyto klíčové oblasti změn jsou dále strukturovány do strategických a specifických cílů. Pro každý specifický cíl jsou navrženy typové projekty či aktivity.

V Národní RIS3 strategii je také uvedena analýza problémů současného stavu řízení VaVal v ČR, jejich příčin a důsledků. Mezi jinými je uvedeno následující:

- Jedním z projevů nedůvěry (v systém VaV) je absence konsensu ohledně dalšího strategického směřování politiky VaV v ČR, včetně konkrétnějšího zacílení na řešení společenských a hospodářských výzev české společnosti. Průvodním jevem je nedostatek dlouhodobého pojetí politiky VaV, nejistota ohledně jejího dalšího směřování, a to včetně nejistoty financování.

- Absenci obecně přijímané strategie prohlubují zásadní nedostatky v naplňování stanovených strategických cílů. Zásadní nesoulad mezi deklarovanými cíli a účinností mechanismů jejich naplňování, resp. nízká efektivita implementačních struktur, podkopává ochotu se strategií zabývat a ta se pak stává pouze formálním dokumentem.
- Bez jasně definované strategie logicky chybí i výzkumná orientace v podobě tematických programů výzkumu, bez nichž nevznikají podmínky pro realizaci problémově zaměřeného, dlouhodobého a ambiciózního výzkumu, který by mohl dosáhnout skutečného průlomu v dané oblasti zkoumání.
- Systém řízení politiky VaV vykazuje podstatné nedostatky, především nedostatečné uplatnění principu subsidiarity.
- Příčiny neefektivní správy a řízení českého výzkumu spočívají jak v rámcových, regulačních podmínkách, tak v podmínkách uvnitř orgánů státní správy odpovědných za oblasti politiky VaV.
- Za hlavní příčinu nedůvěry v systém politiky VaV je možné považovat absenci respektovaného arbitra. V ČR chybí subjekt veřejné správy, který by byl vnímán ze strany klíčových aktérů (akademické i firemní sféry) jako nestranný, schopný facilitovat dosažení konsenzu nad dlouhodobou strategií a dohlížet na její naplňování.
- Bez shody nad výzkumnou strategií pak v ČR chybí nástroje pro zacílení výzkumného úsilí na dlouhodobé problémy společnosti a ekonomiky, které by zkoncentrovaly úsilí a zafungovaly jako pákový efekt pro dodatečné investice ze strany soukromé sféry. Ačkoliv jsou definovány národní priority výzkumu, jejich naplňování dosud není uspokojivě realizováno cíleným programem podpory výzkumu v prioritních tématech. V ČR v současné době neexistuje žádný tematický, orientovaný výzkumný program. Tento fakt snižuje roli výzkumu a výzkumné politiky jako nástroje řešení problémů definovaných společenskou poptávkou, ale také za zřetelný doklad chybějící meziresortní koordinace v oblasti VaV v této oblasti.
- Chybějící koordinační mechanismy na národní úrovni a chybějící konsenzus ohledně dalšího strategického směřování podvazuje schopnost zkoncentrovat a zmobilizovat nezbytné zdroje okolo nosných, problémově zaměřených dlouhodobých výzkumných témat. Důsledkem je roztržštěnost veřejných investic do VaV a jejich nízká efektivita a nízký přínos k řešení společenských a hospodářských problémů. To představuje problém o to závažnější, že v ČR současně dochází ke zvyšování veřejných investic do VaV.
- Důsledkem pro Národní RIS 3 strategii je nutnost systémových změn v řízení politiky VaV, a to jak z hlediska úprav kompetencí odpovědných orgánů (tj. jasně daná kompetence pro koordinaci programů financovaných z národních zdrojů), tak z hlediska posílení odborné a administrativní kapacity veřejné správy.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- Nedostatečný je také celkový strategický rámec aktivit zaměřených na podporu podnikání a inovací. Paralelní existence mnoha strategií, z nichž se řada nerealizuje či realizuje pouze dočasně a v omezeném rozsahu, vytváří nepřehlednou situaci pro koncipování účinné podpory a snižuje důvěru cílových skupin ve schopnost veřejné správy podpůrné nástroje dobře nastavit a implementovat.
- Významnou příčinou je absence sdílené dlouhodobé vize a strategie hospodářského rozvoje ČR, na což opakovaně v médiích upozorňuje řada společenských autorit. Absence sdílené dlouhodobé strategie usnadňuje v konfrontačně vyhraněném stylu české politiky prosazování dílčích krátkodobých řešení bez ohledu na jejich dlouhodobý dopad a soulad s kroky v ostatních oblastech.

V návaznosti na Národní RIS3 strategii byl zpracován její **Implementační plán**, který byl dne 13. 7. 2015 předložen vládě pro informaci. Shrnuje informace o intervencích plánovaných na dobu nejméně jednoho roku a zahrnuje intervence plánované ve výzvách operačních programů i v národních programech podpory VaVal. Implementační plán RIS3 se bude do budoucna průběžně aktualizovat a doplňovat. V Implementačním plánu je uvedeno, že schválením vládou ČR se Národní RIS3 strategie stává nedílnou součástí Aktualizace NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020, která je na základě usnesení vlády č. 294 ze dne 24. dubna 2013 základním strategickým dokumentem pro oblast VaVal na národní úrovni a je komplementární se Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020 a Národní inovační strategií České republiky.

Níže je uvedeno *Schéma základních strategických dokumentů pro oblast VaVal v období 2008 – 2015*⁴

⁴ Barvy uvedené ve schématu od sebe pouze graficky odlišují jednotlivé linie strategických dokumentů.

evropský
sociální
fond v ČR

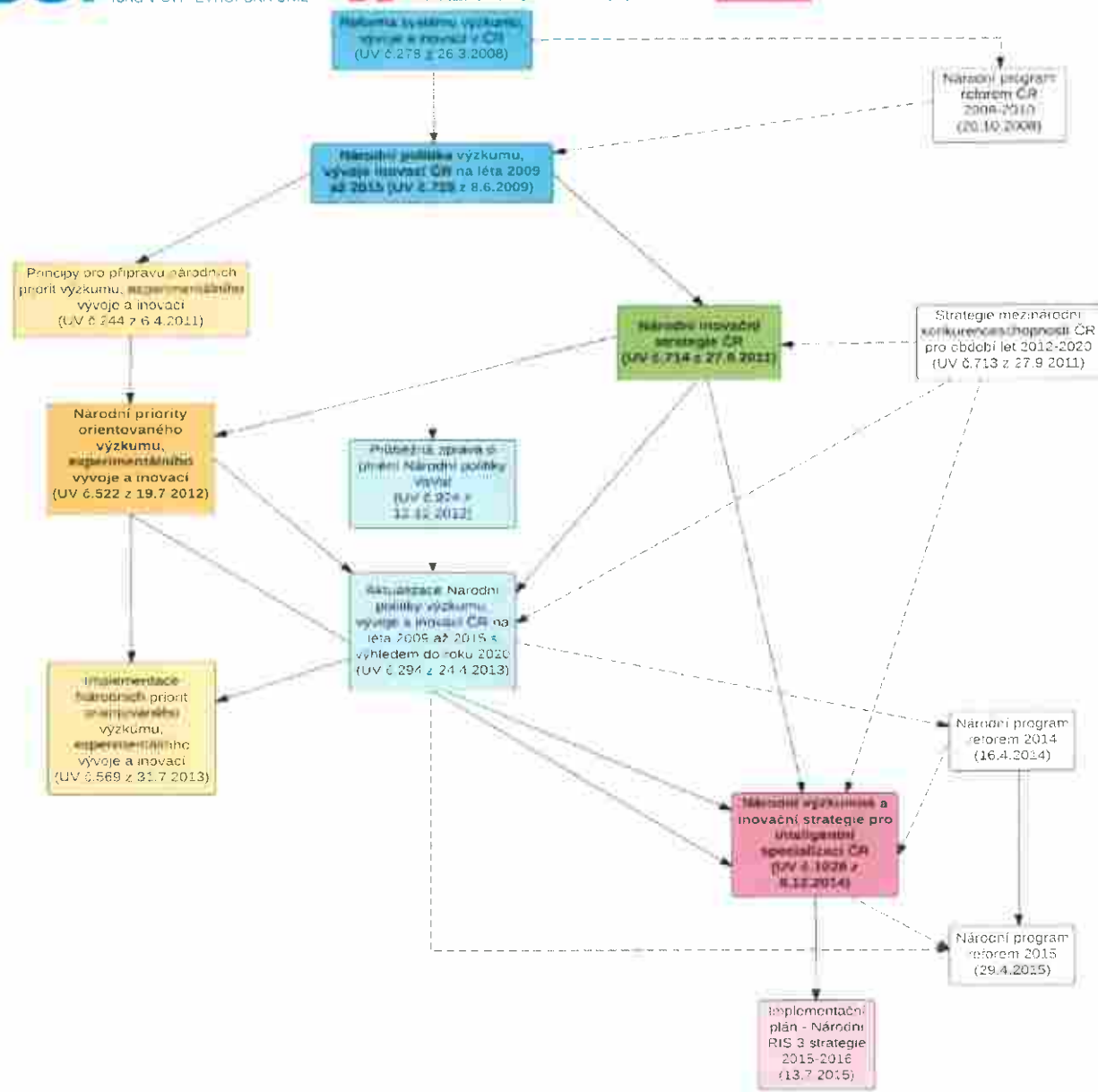
EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Závěry z provedených analýz

Z provedené analýzy základních národních strategických dokumentů týkajících se VaVal v letech 1991 – 2015 vyplývá, že **vedle sebe souběžně existují určité typy strategických dokumentů, a to ve třech základních liniích:**

- **základní linie** zásad pro oblast VaV, respektive **národních politik** VaV, později i inovací,
- **související linie** národních programů, základních směrů a **priorit VaVal**,
- svým způsobem „přerušovaná **doplňková linie**“ **inovačních strategií** (politik).

Významný pozitivem v českém prostředí je vertikální vývojová návaznost strategických dokumentů v **základní linii** zásad pro oblast VaV a národních politik VaVal v tak dlouhém časovém období.

Pokud jde o **související linii** programů, základních směrů a priorit VaVal, zde již neexistuje taková návaznost v celém analyzovaném období, ale tyto strategické dokumenty vznikaly ve třech etapách navazujících obvykle na příslušné strategické dokumenty základní linie.

V „**přerušované doplňkové linii**“ se objevují tři strategické dokumenty věnované problematice inovací, z nichž jeden souvisel se vznikem Strategie hospodářského růstu z roku 2005 a další vznikl souběžně se Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období let 2012 – 2020 z roku 2011. To svědčí o skutečnosti, že **základní linie strategických dokumentů VaV dostatečně nereflektovala oblast inovací.**

Na druhé straně tato **dlouhodobá vertikální návaznost odhalila skutečnost**, že se určité **problémy stále lépe a podrobněji popisují**, ale **nedaří se je uspokojivým způsobem řešit**. Tato skutečnost také významně souvisí s mírou adresnosti, termíny a indikátory plnění přijatých cílů a opatření a vůbec pravidelným hodnocením naplňování strategických dokumentů v oblasti VaVal.

Negativem je také vznikající **horizontální časová nebo věcná neprovázanost jednotlivých strategických dokumentů**, která musela být například v roce 2006 zajištěna jejich harmonizací, respektive aktualizací NP VaVal v roce 2013. V celé soustavě klíčových národních strategických dokumentů pro oblast VaVal se pravidelně objevují **nežádoucí překryvy, duplicity nebo doplňky mezi jednotlivými typy strategických dokumentů.**

Významným faktorem, který ovlivňuje národní strategické dokumenty v oblasti VaVal je **členství České republiky v Evropské unii** (dále jen EU), což je rovněž patrné z výše uvedených diagramů vývoje strategických dokumentů. Období 1991 – 1999 bylo ovlivněno přípravou České republiky na vstup do EU, období 2000 – 2007 ovlivnily předvstupní programy EU, pro Českou republiku zkrácené programové období EU 2004 – 2006 a příprava na programové období EU 2007 – 2013. Období 2008 – 2015 již bylo silně pod vlivem programového období EU 2007 – 2013, přípravy a začátek průběhu programového období EU 2014 – 2020.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V této souvislosti je nutné zmínit **nezbytnost Národní RIS3 strategie jako předběžné podmínky pro uskutečňování intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů v oblasti VaVal**, která Českou republiku v zásadě vede ke koordinované koncentraci úsilí a prostředků do prioritních oblastí. Zároveň dochází k významnému posunu v chápání významu této strategie v systému VaVal v ČR. Již v Aktualizaci NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 je uvedeno, že v době jejího zpracování byla připravována Národní RIS3 strategie, která by měla hrát klíčovou roli ve věcném zaměření výzkumné a inovační politiky pro budoucí období. V textu Národní RIS3 strategie se konstatovalo, že se v žádném případě nejedná o strategický dokument, jehož účelem by bylo ovlivňovat celou politiku VaVal v ČR. K tomu jsou určeny jiné strategické a koncepční dokumenty, např. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009 - 2015 a její aktualizace, a další. V navazujícím Implementačním plánu této strategie se však již uvádí, že schválením vládou ČR se Národní RIS3 strategie stává nedílnou součástí Aktualizace NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020, která je na základě usnesení vlády č. 294 z 24. dubna 2013 základním strategickým dokumentem pro oblast VaVal na národní úrovni.

Určující vliv na vývoj strategických dokumentů měl zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, který stanovil, že přípravu NP VaVal zabezpečuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a zpracování dlouhodobých základních směrů a proporcí rozvoje VaV ČR zabezpečuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace.

Významná byla **novela tohoto zákona č. 110/2009 Sb.**, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, která vymezila pojem Národní politiky výzkumu a vývoje a nyní i inovací ČR takto: *„Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací ČR je dokument schválený vládou, který obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, předpoklad vývoje výdajů na výzkum, vývoj a inovace ze státního rozpočtu, z prostředků EU a ze soukromých zdrojů, priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na období 4 až 6 let a opatření k jejich realizaci.“*

Skutečný obsah NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 z roku 2009 a její aktualizace z roku 2013 se však od tohoto vymezení liší.

NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 ani její aktualizace z roku 2013 neobsahují předpoklad vývoje výdajů na VaVal ze státního rozpočtu, z prostředků EU a ze soukromých zdrojů v dostatečném kvantitativním vyjádření. NP VaVal na léta 2009 až 2015 v zásadě pouze uvádí uvažované zdroje financování vybraných aktivit, podrobněji jsou popsány a kvantifikovány finanční zdroje z příslušných operačních programů v období 2007 – 2013. V aktualizaci NP VaVal na léta 2009 až 2013 s výhledem do 2020 se pracuje pouze s ročními procentními nárůsty výdajů na VaVal ze státního rozpočtu, resp. s požadovanou úrovní veřejných výdajů na VaV v roce 2020 ve výši 1 % HDP a obecně se hovoří o dalších zdrojích z fondů a programů EU v letech 2014 – 2020 a ze soukromých zdrojů.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Pokud jde o priority aplikovaného VaVal na období 4 až 6 let a opatření k jejich realizaci obsahuje NP VaVal na léta 2009 až 2013 z roku 2009 návrh takových priorit, ale pouze jako základní rámec pro rozhodování o podpoře aplikovaného výzkumu v letech 2009 – 2011. Pro další období měla v roce 2011 předložit Rada pro výzkum, vývoj a inovace vládě návrh nových priorit, což se stalo v roce 2012, kdy vláda schválila NPOV do roku 2030. Ani aktualizace NP VaVal na léta 2009 až 2013 s výhledem do 2020 však neobsahuje priority na období 4 až 6 let a opatření k jejich realizaci, pouze se na řadě míst odvolává na NPOV. Konkrétně např. uvádí: „V souladu s cíli NP VaVal byly identifikovány nové Národní priority orientovaného VaVal, které reagují na potenciální příležitosti a hrozby společnosti v budoucnosti. Vzhledem k tomu, že tyto priority byly schváleny vládou teprve v červenci 2012, nepodařilo se je zatím plně implementovat do relevantních nástrojů. Aktuální socioekonomické potřeby společnosti a oblasti, ve kterých má ČR potenciál dosahovat excelence, tak nejsou dosud dostatečně zohledněny v programech účelové podpory VaVal ani v rozdělování institucionální podpory VaVal.“

Naopak podle Implementačního plánu Národní RIS3 strategie se schválením vládou stává tato strategie nedílnou součástí Aktualizace NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020.

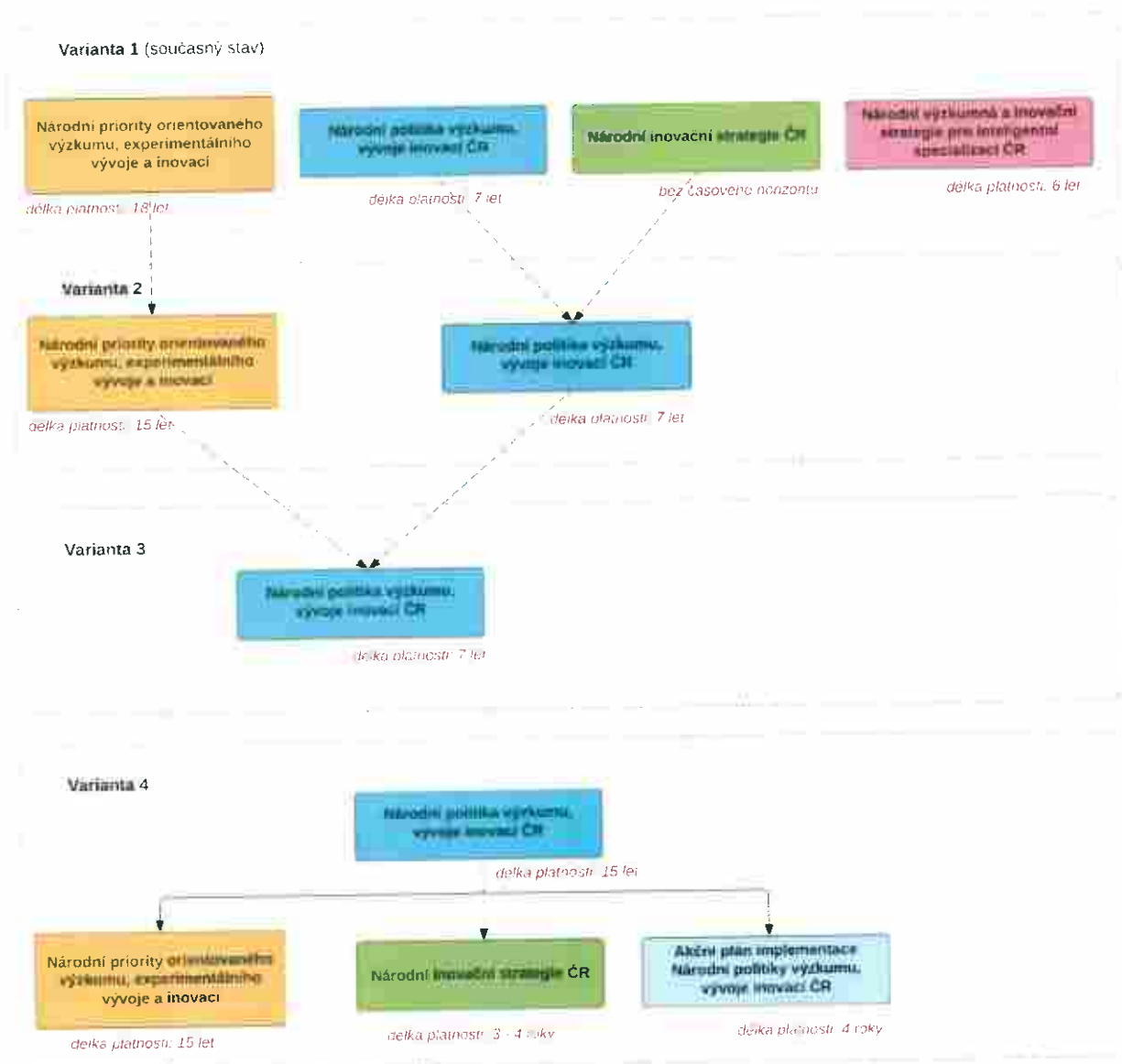
Uvedená novela zákona č. 110/2009 Sb., kterou se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, rovněž stanovila, že přípravu NP VaVal zabezpečuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Návrh NP VaVal na léta 2009 až 2015 z roku 2009 předložil vládě předseda vlády a předseda Rady pro výzkum, vývoj a inovace, když usnesení vlády č. 287 z 26. března 2008 uložilo předsedovi vlády a předsedovi Rady pro výzkum, vývoj a inovace ve spolupráci s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy předložit vládě návrh NP VaVal na léta 2009 až 2015. Pro přípravu tohoto návrhu jmenovala Rada pro výzkum, vývoj a inovace Řídící skupinu, ve které byli zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu, vysokých škol, Akademie věd ČR, podnikatelské sféry a nezávislí odborníci pro záležitosti VaVal.

Aktualizaci NP VaVal ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 předložil vládě předseda vlády, spolupředkladateli byli ministr školství, mládeže a tělovýchovy a ministr průmyslu a obchodu, což jim bylo uloženo usnesením vlády č. 714 z 27. září 2011. Pro aktualizaci na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 ustavila Rada pro výzkum, vývoj a inovace Řídící skupinu složenou z členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace, zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva průmyslu a obchodu na úrovni náměstků a ředitelů odborů.

4. Účel a cíl zpracování Strategie pro oblast VaVal

Účelem a cílem zpracování nové Strategie pro oblast VaVal by mělo být především odstranění hlavních nedostatků celé soustavy strategických dokumentů pro oblast VaVal nebo přinejmenším optimalizace stávajícího stavu popsaného v tomto dokumentu a souvisejících přílohách.

Oproti původnímu/obecně přijímanému předpokladu **nemusí být jediným řešením současného stavu zpracování jedné nové zastřešující strategie pro oblast VaVal**. Byly identifikovány čtyři základní možné varianty vývoje (rozvoje) klíčových národních strategických dokumentů v oblasti VaVal.

1. varianta:

Zachování současného stavu souběžné existence **čtyř strategických dokumentů**, a to:

- Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR,
- Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ČR,
- Národní inovační strategie ČR,
- Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (přičemž tento dokument lze chápat jako jednorázový).

2. varianta:

Souběžná existence **dvou strategických dokumentů**, a to:

- Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR (zahrnující ovšem i problematiku inovací),
- Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ČR (které ovšem neobsahují žádná systémová opatření a zaměřují se pouze na stanovení priorit).

3. varianta:

Existence Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací v ČR zahrnující jak oblast inovací, tak národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ČR v **jednom souhrnném strategickém dokumentu**.

4. varianta:

Existence Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR jako **zastřešujícího strategického dokumentu** nad Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ČR, Národní inovační strategií ČR a případně implementačním dokumentem Národní politiky, který by konkretizoval úkoly spojené s implementací v kratším časovém horizontu.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

5. Návrh struktury Strategie VaVaI⁵

Struktura Strategie VaVaI bude respektovat Metodiku přípravy veřejných strategií, jejíž užití uložila vláda usnesením č. 318 z 2. 5. 2013, a bude tedy zejména obsahovat:

1. Úvod

1.1 Základní informace o strategii

(oblast zaměření strategie, období, na které je strategie zpracována, gestor strategie apod.)

1.2 Kontext vzniku strategie

(kdy, kým a proč bylo rozhodnuto o přípravě strategie, důvody vzniku strategie, na jaké základní dokumenty nebo legislativu strategie navazuje apod.)

1.3 Účel strategie

(k čemu strategie slouží a čeho by její realizace měla dosáhnout)

1.4 Uživatelé strategie a související subjekty

(komu je strategie určena, kdo se bude podílet na její implementaci, kdo může být dotčen její implementací apod.)

1.5 Základní používané pojmy

(klíčové pojmy, které jsou ve strategii používány)

1.6 Ostatní relevantní strategické dokumenty a podklady

(názvy a případně další potřebné informace týkající se důležitých strategických dokumentů, které s danou strategií souvisí)

2. Popis a analýza řešené problematiky

2.1 Popis řešené problematiky

(řešená problematika, resp. oblast, případně její další rozvoj)

2.2 Dosavadní přístup k řešené problematice

(shrnutí dosavadního vývoje a přístupu k řešené problematice)

2.3 Analýza dosavadního vývoje

(informace a výsledky analýz popisující řešenou problematiku)

⁵ Dále v textu je pro zjednodušení používán již pouze termín Strategie VaVaI, nicméně zda se bude jednat o jeden či více dokumentů bude záviset na rozhodnutí o výběru preferované varianty řešení, jak je uvedeno v kapitole 4.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

2.4 Prognóza budoucího vývoje

(nástin z hlediska strategie žádoucího budoucího stavu)

2.5 Souhrn výsledků klíčových analýz

(shrnutí výsledků klíčových analýz, např. ve formě SWOT analýzy)

3. Základní strategické směřování

3.1 Vize, globální cíl, strategické oblasti

(stanovení budoucího žádoucího stavu a cílů, prostřednictvím kterých ho má být dosaženo)

3.2 Strategické cíle, specifické cíle

(rozpracování soustavy cílů)

4. Rozpracování strategického směřování

4.1 Dílčí cíle strategie (včetně mapy cílů)

(dílčí cíle rozpracovávající příslušné strategické a specifické cíle; pro přehlednost je vhodné v příloze uvést mapu cílů, tj. celkový tabulkový nebo grafický přehled příslušných strategických cílů, specifických cílů a dílčích cílů)

4.2 Opatření

(opatření vedoucí k naplnění příslušných dílčích cílů včetně odpovědných útvarů resp. osob, termínů splnění a příp. indikátorů - lze uvést v jedné tabulce s cíli)

5. Implementace strategie

5.1 Implementační struktura a systém řízení implementace strategie

(popis rolí, odpovědností a pravomocí jednotlivých aktérů implementace strategie a přiřazení jednotlivých cílů a opatření k nim)

5.2 Způsob realizace opatření

(jakými dalšími aktivitami a úkoly budou realizována jednotlivá opatření)

5.3 Časový harmonogram

(chronologický plán doby realizace jednotlivých cílů a opatření)

5.4 Věcné, personální a finanční zabezpečení realizace strategie

(určení potřebných věcných, personálních a finančních zdrojů pro zabezpečení realizace strategie)

5.5 Monitorování a hodnocení realizace strategie

(způsob průběžného sledování a vyhodnocování realizace strategie)

5.6 Řízení změn

(způsob identifikace potřeby realizace změn strategie, jejich projednávání, schvalování a realizace)

5.7 Řízení rizik a předpoklady realizace strategie

(identifikace možných rizik implementace strategie, jejich významnosti, opatření k jejich eliminaci, určení předpokladů úspěšné realizace strategie)

5.8 Komunikace strategie

(cílové skupiny komunikace, co bude komunikováno, způsob komunikace, časový harmonogram, odpovědnost za komunikaci)

6. Postup tvorby strategie

6.1 Autoři strategie a zúčastněné strany

(autoři strategie a další osoby resp. útvary podílející se na vzniku strategie)

6.2 Popis postupu přípravy strategie

(klíčové fáze, aktivity a události tvorby strategie)

7. Přílohy strategie

6. Návrh systému přípravy Strategie VaVal

Návrh systému přípravy Strategie VaVal vychází z Metodiky přípravy veřejných strategií (dále také Metodika), která rozděluje postup tvorby strategického dokumentu do sedmi základních fází. Tyto fáze jsou tak zároveň základními logickými aktivitami postupu tvorby strategie a není účelné je při existenci Metodiky přípravy veřejných strategií podrobně rozpracovávat.

Tato kapitola se proto zaměřuje především na specifikaci postupu tvorby Strategie VaVal tam, kde to bylo účelné (se zaměřením zejména na identifikaci zainteresovaných stran tvorby Strategie VaVal, mechanismus vyjednávání a schvalování Strategie VaVal, způsob vyhodnocování a aktualizace strategie a postupy řízení rizik).

Fáze 1 – Identifikace potřeby tvorby strategie

V rámci této fáze by dle Metodiky měly být zpracovány vstupní analýza a popisy problému, který má být danou strategií řešen. V tomto případě jsou první analýzy zpracovány v rámci tohoto Scénáře. Lze předpokládat, že představují dostatečný podklad pro rozhodnutí o tom, zda má být Strategie VaVal zpracována a v jaké variantě řešení (popis variant viz kapitola 4 Scénáře).

Součástí rozhodnutí o variantě řešení pak musí být také stanovení, kdy má být jaký dokument zpracován. Systém přípravy jednotlivých dokumentů by se nicméně neměl základně lišit, proto ani tento postup není dále v tomto textu nijak rozlišen. Dále by ideálně v této fázi mělo být navrženo, jak bude nastavena celá soustava strategických dokumentů pro oblast VaVal, tj. například zda mají existovat jednotlivé rezortní strategie (koncepce) VaVal a jak mají být provázány na klíčové národní VaVal strategie. Obdobně by mělo být stanoveno, jakým způsobem mají být na VaVal strategie navázány jednotlivé programy účelové podpory VaVal.

Součástí této fáze je také zadání tvorby Strategie VaVal na základě rozhodnutí (usnesení) vlády a stanovení Gestora tvorby Strategie, jímž by dle návrhu měl být Úřad vlády, Sekce pro vědu, výzkum a inovace (případně – pokud vznikne – tak Ministerstvo pro vědu, výzkum a inovace).

Fáze 2 – Nastavení projektu

Během této fáze má být zpracován projektový plán tvorby strategie, plán spolupráce a komunikace a plán řízení rizik. Vstupem pro tuto projektovou dokumentaci by měl být tento Scénář.

Organizační struktura tvorby Strategie VaVal

Z hlediska organizační struktury by měl v rámci instituce Gestora Strategie VaVal existovat pracovní tým, který bude mít na starosti jak organizaci postupu tvorby Strategie VaVal, tak samotnou tvorbu (minimálně některých částí) strategického dokumentu a zapracování vstupů od ostatních aktérů.

Vzhledem ke komplexnosti problematiky a množství zainteresovaných stran by však měl být ustanoven také Řídicí výbor tvorby Strategie VaVal, jehož členy budou zejména zástupci:

- Gestora strategie,
- Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace,
- relevantních ministerstev (tj. zejména Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy),
- Akademie věd ČR,
- Grantové a Technologické agentury ČR,
- Rady vysokých škol a České konference rektorů

Počet členů Řídicího výboru by neměl přesahovat 10 – 12 členů. Zároveň by pro realizaci jednotlivých aktivit (analýz, tvorby částí strategie apod.) mohly být ustaveny specifické pracovní skupiny složené z odborníků a vybraných zástupců zainteresovaných stran.

Ve vybraných fázích tvorby Strategie VaVal bude vhodné realizovat kulaté stoly zaměřené na diskusi a sběr podnětů k jednotlivým částem Strategie VaVal (např. v průběhu či na závěr realizace analýz, při formulování cílů, opatření, implementačního plánu apod.).

Zainteresované strany tvorby Strategie VaVal

Mezi zainteresované **strany** tvorby Strategie VaVal – nad rámec výše uvedených subjektů – patří zejména:

- ostatní ministerstva, ústřední orgány státní správy a jiné organizační složky státu,
- Poslanecká sněmovna a Senát Parlamentu České republiky,
- výzkumné organizace,
- jednotlivé vysoké školy,
- územní samospráva (zejména kraje a velké aglomerace),
- sociální partneři (zaměstnavatelské a zaměstnanecké svazy, profesní a oborové sdružení, svazy apod.).

Harmonogram tvorby Strategie VaVal

Vychází se z toho, že Národní politika VaVal je dokument platný do roku 2020, obdobně jako Národní RIS 3 strategie. Ve stejném roce končí i další programové období Evropských strukturálních a investičních fondů. Z tohoto důvodu by nový systém strategických dokumentů měl začít fungovat nejpozději v roce 2020.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

S ohledem na výše uvedené by tak rozhodnutí o variantě řešení a zahájení tvorby strategie VaVal (tj. fáze 1) mělo proběhnout nejpozději v roce 2017. Fáze 2 (nastavení projektu) a fáze 3 (realizace analýz) pak mohou probíhat v roce 2018. Samotné zpracování Strategie VaVal, její projednání a schválení by pak mělo proběhnout v roce 2019.

Orientační přehled trvání jednotlivých fází tvorby Strategie VaVal

Fáze	Délka trvání
Fáze 1 - Identifikace potřeby strategie	2 měsíce
Fáze 2 - Nastavení projektu přípravy strategie	1 – 3 měsíce
Fáze 3 - Analytická a prognostická fáze	3 – 6 měsíců
Fáze 4 - Stanovení základního strategického směřování a priorit, tvorba a hodnocení variant	2 – 3 měsíce
Fáze 5 - Rozpracování strategie	3 – 4 měsíce
Fáze 6 - Nastavení implementace, financování a vyhodnocování strategie	2 – 3 měsíce
Fáze 7 - Schvalování strategie	3 měsíců
CELKEM	16 – 24 měsíců

Při přípravě a upřesnění harmonogramu tvorby Strategie VaVal je nutné zohlednit i níže uvedené okolnosti:

- půjde o dokument zásadního významu s dopadem na velké množství subjektů/aktérů,
- do přípravy bude zapojeno široké spektrum zainteresovaných stran,
- Strategie bude mít pravděpodobně regulační i rozvojový charakter,
- Strategie bude mít dopad na rozpočet VaVal.

Řízení rizik tvorby Strategie VaVal

V rámci fáze 2 by měl vzniknout také postup řízení rizik tvorby Strategie VaVal. Z pohledu zpracovatele jsou hlavní rizika tvorby Strategie VaVal, která by měla být řízena, následující:

- Nízká úroveň shody na potřebě tvorbě Strategie VaVal nebo na zvolené variantě řešení (v krajním případě vedoucí až k tomu, že žádná Strategie VaVal tvořena nebude).
- Nedostatečně zpracovaná analytická část Strategie VaVal, nedostatečné vyhodnocení realizace předchozích strategických dokumentů a/nebo špatně identifikované a analyzované problémy k řešení.
- Nedostatečná kapacita týmu zpracovávajícího Strategii VaVal (z hlediska počtu nebo odbornosti).

- Nedostatečné zapojení všech relevantních aktérů do tvorby Strategie VaVal nebo neochota některých aktérů se do tvorby zapojit.
- Nedostatečné řízení tvorby Strategie VaVal.
- Zahájení tvorby Strategie VaVal příliš pozdě.
- Nevytvoření dostatečného časového prostoru pro tvorbu Strategie.
- Průtahy při tvorbě Strategie VaVal, nesplnění mezních termínů pro její vznik a/nebo schválení.
- Nekvalitně zpracovaná Strategie VaVal.
- Nereálně nastavené cíle Strategie VaVal.
- Neschválení vypracované Strategie VaVal.
- Tvorba Strategie VaVal v rozporu s potřebami a identifikovanými problémy.
- Tvorba Strategie VaVal v rozporu s Metodikou přípravy veřejných strategií / vytvoření neúplné strategie (např. bez implementační části).

V průběhu nastavení projektu tvorby Strategie VaVal by měla být tato rizika revidována a následně zpracován registr rizik. Jednotlivá rizika by následně měla být hodnocena z hlediska jejich významnosti založené na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů projektu tvorby Strategie VaVal.

Fáze 3 – Analytická a prognostická fáze

V průběhu této fáze budou provedeny všechny potřebné analýzy, včetně vyhodnocení plnění cílů předcházejících strategických dokumentů, identifikace a analýzy problémů v oblasti VaVal, kontextové analýzy a analýzy současného stavu, porovnání se zahraničím, analýzy trendů a prognózy budoucího vývoje (ve variantách).

Fáze 4 – Stanovení základního strategického směřování

V rámci této fáze je formulována vize, dále jsou vytvořeny strategické cíle. Podstatnou roli v této části Strategie VaVal bude mít stanovení strategických oblastí, na které se má tento dokument soustředit. Mělo by jít například o:

- priority VaVal,
- programy VaVal,
- formu podpory VaVal,
- rámec a výhled financování VaVal,
- monitorování a informace o VaVal,

- hodnocení VaVal,
- lidské zdroje pro VaVal,
- mezinárodní spolupráci ve VaVal,
- vazbu VaVal na jiné oblasti,
- mezisektorovou spolupráci ve VaVal,
- regionální aspekty VaVal,
- řízení a koordinaci VaVal
- a případně další oblasti.

Fáze 5 – Rozpracování strategie

Během této fáze by měly být rozpracovány strategické cíle do cílů nižší úrovně, zároveň budou zpracována opatření vedoucí k naplnění jednotlivých cílů a indikátory plnění cílů.

Fáze 6 – Nastavení plánu implementace

Tato fáze je klíčová pro úspěch implementace strategie. V rámci tvorby plánu implementace by měly být stanoveny jednotlivé aktivity a kroky realizace implementace, výstupy jednotlivých aktivit, nastavení odpovědností, harmonogramu, rozpočtu, zdrojů financování, organizační struktury a řízení včetně řízení změn a rizik. Dále by měl být vytvořen plán komunikace a spolupráce v průběhu implementace. Zároveň by měl být nastaven plán monitorování plnění cílů a evaluace strategie. Předpokládá se pravidelné vyhodnocování plnění Strategie VaVal ve 2-3 letých intervalech, na jejichž základě může být Strategie dle potřeby aktualizována. Vyhodnocení plnění Strategie VaVal by mělo být předkládáno RVVI a následně vládě.

Fáze 7 – Schvalování strategie

V předchozích fázích tvorby Strategie VaVal by mělo být cílem dosáhnout co nejširšího projednání navrhovaného dokumentu. Cílem je jednak získání co nejširšího spektra názorů, komentářů a připomínek, a dále pak usnadnění následného schvalování strategie a vyhnutí se případným komplikacím v podobě zásadních rozporů.

Vzhledem k tomu, že by zadavatelem tvorby Strategie měla být vláda České republiky, bude vláda také tento dokument schvalovat. To do značné míry předurčuje samotný postup schvalování Strategie VaVal. Tento proces by měl probíhat ve třech hlavních krocích:

- schvalování na úrovni organizační struktury tvorby Strategie VaVal,
- vnitřní připomínkové řízení v rámci instituce Gestora tvorby Strategie VaVal,
- vnější/meziresortní připomínkové řízení.

Schvalování na úrovni organizační struktury tvorby Strategie VaVal

V souladu s nastavenou organizační strukturou by měly být průběžné pracovní verze Strategie VaVal (i dalších výstupů tvorby strategie) schvalovány příslušnými aktéry. Z hlediska obsahového by měl být Řídící výbor informován (po jejím vytvoření) o analytické části strategie, budou s ním projednány vize a cíle strategie (včetně indikátorů a opatření) a také plán implementace strategie.

Pracovní skupiny by se měly přímo podílet na tvorbě nebo připomínkování jednotlivých částí Strategie VaVal, budou tak zahrnuty jak do tvorby, tak do schvalování SVS.

Vnitřní připomínkové řízení

S ohledem na to, že by Strategie VaVal měla být předkládána na jednání vlády, bude třeba ji předložit do vnitřního připomínkového řízení.

Toto řízení by měl probíhat v souladu s interními předpisy Gestora Strategie VaVal (tj. dle návrhu Úřadu vlády či nově vzniklého Ministerstva pro vědu, výzkum a inovace), upravujícími proces vnitřního připomínkového řízení.

Vnější/meziresortní připomínkové řízení

Vzhledem k tomu, že v případě Strategie VaVal by se jednalo o materiál nelegislativní povahy, vláda by tento materiál schválila usnesením, čímž by se stal závazným pro státní správu. Materiál by měl být projednán standardním způsobem ve vnějším připomínkovém řízení s využitím nejširšího možného režimu meziresortního připomínkového řízení (se zapojením všech relevantních připomínkových míst). V této fázi je třeba navázat na projednávání Strategie VaVal v předchozích fázích tvorby tohoto dokumentu.

7. Přílohy

- Příloha č. 1: Analýza základních strategických dokumentů pro oblast VaVaI (viz samostatný dokument)
- Příloha č. 2: Klíčové aktivity vlád ČR v oblasti výzkumu, vývoje a inovací

Příloha 2 – Klíčové aktivity vlád ČR v oblasti výzkumu, vývoje a inovací⁶

1991

- schválení Zásad politiky vlády ČR v oblasti vědy, výzkumu, rozvoje techniky a technologií (123, Pithart)
- schválení programů výzkumu, rozvoje techniky a technologií (124, Pithart)

1992

- zřízení Koordinační rady vlády ČR pro vědu a technologie (46, Pithart)
- schválení návrhu zásad zákona ČNR o České akademii věd (159, Pithart)
- schválení návrhu zásad zákona ČNR o vědě a technologiích (160, Pithart)
- zřízení Rady vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoj technologií (554, Klaus)

1993

- schválení statutu Grantové agentury ČR (191, Klaus)

1994

- schválení zásad vlády pro oblast výzkumu a vývoje (282, Klaus)

1995

- schválení změn a doplňků statutu rady vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoj technologií – změna názvu na Radu vlády ČR pro výzkum a vývoj

1996

- schválení Pravidel pro poskytování účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje (27, Klaus)

1997

- zrušení Zásad vlády pro oblast výzkumu a vývoje z roku 1994 a schválení Zásad vlády pro oblast výzkumu a vývoje (247, Klaus)

⁶ Členěno dle jednotlivých let. V závorce uvedeno číslo usnesení vlády v daném roce a jméno příslušného předsedy vlády. V případě, že materiál byl předložen vládě pro informaci a nemá tedy usnesení vlády, je uvedeno datum podání informace.

1998

- schválení Pravidel hodnocení výzkumných záměrů a výsledků organizací pro poskytování institucionální podpory výzkumu a vývoje (281, Tošovský)
- schválení Principů vědní politiky ČR na přechodu do 21. století (397, Tošovský)
- vzetí na vědomí přípravy národní politiky výzkumu a vývoje ČR – uložení úkolu členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy předložit podklady o úloze výzkumu a vývoje v koncepčních dokumentech zpracovávaných pro oblasti jejich hlavních působností a o vazbě na národní politiku (811, Zeman)

2000

- zrušení Zásad vlády pro oblast výzkumu a vývoje z roku 1997 a schválení Národní politiky výzkumu a vývoje ČR (16, Zeman)
- Rámcové zadání k zajištění výkonu státní správy a postupu přípravy nového zákona o výzkumu a vývoji a návrhu nového zákona o veřejných výzkumných institucích (460, Zeman)

2002

- vzetí na vědomí návrhu Národního programu orientovaného výzkumu a vývoje (517, Zeman)

2003

- schválení věcného záměru zákona o veřejných výzkumných institucích (331, Špidla)
- schválení Národního programu výzkumu (417, Špidla)

2004

- schválení Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 – 2008 (5, Špidla)
- schválení Národní inovační strategie (270, Špidla)
- schválení resortního programu výzkumu Výzkum pro státní správu v oblasti sociální politiky, sociálních věcí, zaměstnanosti a bezpečnosti práce (743, Gross)
- schválení programu Výzkum a vývoj pro potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost jako orgánu státního dozoru a státní správy v oblastech jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a kontroly dodržování zákazu nakládání s chemickými a biologickými zbraněmi (1010, Gross)
- schválení návrhu zákona o veřejných výzkumných institucích (1234, Gross)

2005

- schválení návrhu Národního programu výzkumu II (272, Gross)
- schválení Výzkumných programů Ministerstva kultury na léta 2006 až 2011 (312, Gross)
- schválení Dlouhodobých základních směrů výzkumu – uložení úkolu harmonizovat Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Dlouhodobými základními směry výzkumu (661, Paroubek)
- schválení Národní inovační politiky ČR na léta 2005 až 2010 (851, Paroubek)
- vzetí na vědomí Národní klastrové strategie (883, Paroubek)
- schválení návrhu programu výzkumu a vývoje Nanotechnologie pro společnost (1006, Paroubek)
- schválení Sjednocení administrativy výzkum a vývoje (1260, Paroubek)
- schválení návrhu programu výzkumu a vývoje Výzkum pro řešení regionálních disparit (1379, Paroubek)
- schválení návrh Výzkumného programu Ministerstva dopravy na léta 2007 – 2011 – podpora realizace udržitelného rozvoje dopravy (1380, Paroubek)
- schválení Programu výzkumu v agrárním sektoru 2007 – 2012 (1477, Paroubek)

2006

- schválení harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty ČR a EU - obsahuje část VII. Realizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004-2008 v resortních koncepcích výzkumu a vývoje (178, Paroubek)
- schválení resortního výzkumného programu Bezpečnostní výzkum (189, Paroubek)
- schválení Resortního programu výzkumu v působnosti Ministerstva životního prostředí na léta 2007 až 2013 (503, Paroubek)
- schválení Aktualizovaných Dlouhodobých základních směrů výzkumu (1192, Topolánek)

2007

- schválení resortního programu na podporu průmyslového výzkumu a vývoje Ministerstva průmyslu a obchodu TIP (942, Topolánek)
- schválení Resortního programu výzkumu a vývoje – Ministerstvo zdravotnictví II na léta 2008 – 2011 (1388, Topolánek)

2008

- schválení resortního výzkumného programu Ministerstva zemědělství Výzkum v agrárním komplexu (VAK) (115, Topolánek)
- schválení resortního programu podpory výzkumu a vývoje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Informační zdroje pro výzkum (171, Topolánek)
- schválení Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR (278, Topolánek)
- schválení Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje ČR do roku 2015 (743, Topolánek)
- schválení Meziresortní koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji ČR do roku 2015 (852, Topolánek)
- schválení Koncepce Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací na období let 2009 až 2012 (1335, Topolánek)
- schválení Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity do roku 2015 (1525, Topolánek)
- schválení Meziresortní koncepce podpory velkých infrastruktur pro výzkum a vývoj do roku 2015 (1585, Topolánek)
- schválení Koncepce obranného aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015 (1587, Topolánek)

2009

- schválení průřezového programu Bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu v letech 2010 až 2015 (49, Topolánek)
- schválení Programu bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2010 až 2015 (50, Topolánek)
- schválení Koncepce zemědělského aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015 (113, Topolánek)
- schválení programu výzkumu a vývoje Sociálně ekonomický výzkum pro potřeby státu v letech 2010 a 2011 (382, Topolánek)
- schválení Koncepce zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015 (685, Fischer)
- schválení Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 a její součástí Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2011 (729, Fischer)
- schválení Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (880, Fischer)

- schválení Pravidel pro poskytování účelové podpory na specifický vysokoškolský výzkum podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (1021, Fischer)
- schválení návrhu programů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji COST CZ, EUPRO II, EUREKA CZ, INGO II, KONTAKT II (1022, Fischer)
- schválení Resortního programu výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III (1133, Fischer)
- schválení návrhu nařízení vlády o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (1298, Fischer)
- schválení Statutu Technologické agentury ČR (1530, Fischer)

2010

- schválení návrhu Obranného aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (109, Fischer)
- schválení Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje ALFA (121, Fischer)
- schválení Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace jako strategického dokumentu pro rozvoj velkých infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace (207, Fischer)
- schválení aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoje na podporu mobility výzkumných pracovníků a pracovníků MOBILITY (209, Fischer)
- schválení programu mezinárodní spolupráce mez ČR a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji GESHER/MOST (210, Fischer)
- zrušení návrhu na sjednocení administrativy výzkumu a vývoje z roku 2005 (245, Fischer)
- schválení programu ERC CZ na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (885, Nečas)
- schválení programu NÁVRAT na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (886, Nečas)

2011

- schválení Programu zemědělského aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012 – 2018 KUS (52, Nečas)
- schválení Programu veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy BETA (54, Nečas)

- schválení Programu TA ČR na podporu rozvoje dlouhodobé spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi veřejným a soukromým sektorem Centra kompetence (55, Nečas)
- schválení Programu na podporu aplikovaného společenskovedního výzkumu a experimentálního vývoje OMEGA (56, Nečas)
- schválení Principů pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (244, Nečas)
- schválení Koncepce informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období let 2012 až 2015 (267, Nečas)
- schválení Národní inovační strategie ČR (714, Nečas)
- schválení Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentálního vývoje a inovace – Aktualizace květen 2011 jako strategického dokumentu pro rozvoj velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace v letech 2011 až 2015 (749, Nečas)
- schválení programu Informace – základ výzkumu, na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (389, Nečas)

2012

- schválení návrh programu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní program udržitelnosti I (444, Nečas)
- schválení programu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní program udržitelnosti II (445, Nečas)
- schválení Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (552, Nečas)
- vzetí na vědomí Průběžné zprávy o plnění Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 (924, Nečas)

2013

- schválení Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (294, Nečas)
- schválení Programu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA (455, Nečas)
- schválení Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platnou pro léta 2013 až 2015) (475, Nečas)
- schválení Implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (569, Rusnok)

- schválení Programu bezpečnostního výzkumu ČR v letech 2015 až 2020 (593, Rusnok)
- schválení Programu podpory spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů technologických a inovačních agentur DELTA (668, Rusnok)
- schválení programu Rozvoj ozbrojených sil ČR (753, Rusnok)
- schválení Meziřesortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (886, Rusnok)
- schválení Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON (987, Rusnok)
- změna Statutu Technologické agentury ČR (991, Rusnok)

2014

- schválení Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (11, Rusnok)
- schválení Koncepce zdravotnického výzkumu do roku 2022 (58, Rusnok)
- schválení Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015 až 2022 (59, Rusnok)
- schválení Programu bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2016 – 2021 (200, Sobotka)
- schválení Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (1028, Sobotka)
- Postup pro hodnocení realizace Národní politiky ve výzkumu, vývoji a inovacích a cílových hodnot sledovaných indikátorů ve vazbě na hodnoty těchto indikátorů ve vzorku srovnatelných zemí (22.12.2014)

2015

- schválení Základních principů přípravy a hodnocení programů a skupin grantových projektů výzkumu, vývoje a inovací (351, Sobotka)
- schválení programu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje TRIO (379, Sobotka)
- schválení Aktualizace Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (381, Sobotka)
- schválení aktualizace Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2015 – 2022 (493, Sobotka)
- Implementační plán – Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR – 2015 – 2016 (13.7.2015)

- Koncepce podpory udržitelnosti kapacit pro provádění výzkumu, vývoje a inovací vybudovaných za využití prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje v letech 2007 – 2015 (31.8.2015)
- Cestovní mapa velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace pro léta 2016 – 2022 (30.9.2015)